

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР «ДЕМОС»

Уляна Садова, Мар'яна Біль

Просторова мобільність населення у вимірі людського розвитку: теоретико-методичний аспект (за результатами роботи наукового семінару 13 листопада 2017 року)

Нещодавно з ініціативи Науково-дослідного центру соціальної й демографічної політики та управління «ДЕМОС» в НУ «ЛП» пройшов науковий семінар на тему «**Просторова мобільність населення у вимірі людського розвитку: теоретико-методичний аспект**» (13.11.2017р.). Захід зібрав досить представницьке коло осіб, які безпосередньо працюють з міграційною тематикою. Були також фахівці інших наукових та прикладних напрямів. Основним доповідачем виступила к.держ.упр., ст.н.сп. Мар'яна Біль, яка представила результати дослідження в рамках виконання докторської дисертації з аналогічною назвою (науковий консультант д.е.н., проф. Уляна Садова). Присутність директора Інституту адміністрування та післядипломної освіти к.т.н., доц. Яськова В.В. надала заходу вивершеної процедурної форми. Серед запрошених була група співробітників відділу соціально-гуманітарного розвитку регіону ДУ «ІРД ім.М.Долішнього НАН України», Львівського національного університету імені Івана Франка, Львівської філії Європейського університету. Відрадно, що в роботі семінару прийняли участь студенти-бакалаври ІАПО (викладач к.е.н., асист. Софія Орестівна Комаринець) та ІНЕМ (Ярина Яричевська), студенти магістри ІАПО (Станіслав Андрусів, Павло Угрнович).

Презентуючи доповідь Мар'яна Михайлівна Біль виділили три блоки проблем, які у подальшому стали основою дискусії: (1) теоретико-методологічні основи дослідження просторової мобільності; 2) фактори

НДЦ "ДЕМОС"

формування і реалізації просторової мобільності населення; 3) методика оцінювання просторової мобільності населення у вимірі людського розвитку). У першій частині вона зупинилася на міждисциплінарності інтересу вивчення просторової мобільності населення (філософія, антропологія, демографія, географія, соціологія, педагогіка, управління право, економіка), її понятійно-термінологічній визначеності, типах, видах, формах. Просторову мобільність визначила як бажання, готовність і можливості населення до зміни місця перебування у визначених просторово-часових координатах. У другому – наголосила на позитивах і негативах досліджуваного явища для України і інших держав світу. У третьому – на концепції мобільних переходів В.Зелінські, взаємозв'язку просторової мобільності та інформаційній економіці, на цілях віртуальної мобільності, на індикаторній основі аналізу просторової мобільності населення України. «Ні для кого не є секретом – наголосила М.Біль, що українське суспільство перебуває в динамічних умовах цивілізаційного поступу, з інтенсивним наростанням мобільних процесів. Мобільність проявляється як у реальному, так і віртуальному просторі. В економіці ці аспекти мають свої виміри і їх слід оцінювати з позиції апіталізації людського потенціалу». Бівимірна концепція вивчення просторової мобільності населення зумовлює особливу актуальність дослідження Мар'яни Михайлівни, адже розвиває методологію оцінювання явища, аналізу передумов її формування і наслідків реалізації.

Закономірності та особливості реалізації просторової мобільності населення (як у глобальному, так і національному контекстах) викликали не аби який інтерес в учасників круглого столу. Після обговорення проблемних питань дисертаційного дослідження (піднятих д.е.н. проф. Садовою У.Я., к.г.н., доц. Кузиком С.П., к.е.н, ст.н.сп. Бідаком В.Я., к.г.н., ст.н.сп. Теслюком Р.Т., асп. О.Махонюком), учасники семінару звернули увагу на потребу формування цілісної методики оцінювання рівня мобільності (з побудовою комплексного індикатора, який би відповідав критеріям раціональності, ефективності, якості тощо). Такі методичні розробки мають прикладне значення для організації національної системи моніторингу просторової мобільності населення України, для формування і реалізації ефективної (превентивної) міграційної політики.

НДЦ "ДЕМОС"

Учасники семінару зійшлися на думці, що подібний формат зустрічей дуже важливий для розбудови міжінституційних майданчиків наукової співпраці, для комунікації фахівців за спільними дослідницькими інтересами.
